

**VILJANDI MAAKONNA
RAHVARAAMATUKOGUDE
2019. AASTA TEGEVUSE ARUANNE**

Sisukord

Sisukord	2
Sissejuhatus.....	4
1. Põhilised tegevussuunad	4
2. Juhtimine.....	5
2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud.....	5
2.2 Eelarve	6
2.3 Projektid.....	6
2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng.....	8
2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest.....	9
2.4.2 Maakonnaraamatukogu korraldatud koolitused.....	10
2.4.3 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised	12
2.4.4 Erialahariduse omandamine.....	12
2.4.5 Töötajate tunnustamine	12
2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine.....	13
2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele.....	13
2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas	14
3. Kogud, komplekteerimine ja töötlemine.....	14
3.1 Komplekteerimise põhimõtted ja uuendused.....	14
- Annetuste osakaal kogude juurdekasvust.....	15
- Kogude kasutatavus ja seosed lugejate sihtrühmadega	15
3.1.1 Raamatute komplekteerimine	16
3.1.2 Perioodika komplekteerimine	16
3.1.3 Auviste komplekteerimine	16
3.2 Inventuurid, mahakandmised	17
4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused	17
4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine.....	17
4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused	17
Infopäringud.....	18
4.3 RVL teenindus	19
4.4 Laste- ja noorteteenindus	19
4.4.1 Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine.....	20
4.4.2 Laste- ja noorte raamatukogu kasutamine	21
4.4.3 Laste-ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine....	21
4.4.4 Laste- ja noorteüritused.....	22

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused	23
4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond	24
4.6.1 Kohalikul tasandil	26
4.6.2 Riiklikul tasandil	27
4.6.3 Rahvusvahelisel tasandil	28
4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele	29
Töö- ja õpitoad	30
4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded	30
4.9 Andmebaasid	32
5. 2020. aasta tegevused	32
LISA 1. Personali koolitus	33
LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised	34
LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid	36
LISA 4. Laste ja noorteüritused	37
LISA 5. Kokkuvõte Viljandi linnaraamatukogu lugejaküsitlusest	39
LISA 6. Raamatukoguteeninduse maakondliku koordineerimise ülesannete täitmine	40

Sissejuhatus

Tabel 1

Maakond	Elanike arv (01.12.18)	KOV-de arv maakonnas	Üld- kasutatavate raamatukogude arv	Haru- kogude arv	Teenindus- punktide arv	Kokku
Viljandi	47 141	4	31	9	5	45

1. Põhilised tegevussuunad

2019. aasta tegevused:

- Digikirjaoskuse arendamine, nõustamine ja reklaamimine.
- Dokumentatsiooni korrastamine: põhimäärus, kasutuseeskiri.
- Eesti keele aasta tähistamine raamatukogudes, osalemine projektides.
- Inspiratsioonikohtumiste korraldamine raamatukogu ning teiste mälu- ja kultuuriasutuste töötajatega.
- Interaktiivsete teenuste juurutamine ja kasutamine.
- Kogude korrastamine.
- Lugejate andmebaasi korrastamine lähtuvalt isikuandmekaitse üldmäärusest.
- RFID süsteemi arendamine ja laenutusautomaadi kasutusele võtmine Viljandi Linnaraamatukogus.
- Täienduskoolituste ja õppepäevade korraldamine lähtudes 2019-2020 aasta koolitusplaanist.
- Wikipedia täiendamine raamatukogude ajaloo artiklitega.

Hinnang seatud eesmärkidele:

- Raamatukogude töötajad osalesid e-kodaniku juhendajakoolitusel, et tõsta töötajate koolitamise pädevust.
- 16 raamatukogu osales küberturvalisuse kampaanias „Ole IT-vaatlik“.
- Halliste, Karksi-Nuia, Õisu ja Põhja-Sakala valla kõigis raamatukogudes muudeti põhimäärust ning kehtestati ühtne kasutuseeskiri.
- Eesti keele aasta maakondlik avaüritus toimus Viljandi linnaraamatukogus. Raamatukogud korraldasid erinevaid sündmusi ja koostasid näituseid.
- Raamatukogu töötajad käisid õppereisidel erinevates raamatukogudes ja mäluasutustes. sh Leedu, Belgia, Irimaa ning Rootsi mälu- ja kultuuriasutustes. Raamatukogud võõrustasid eesti ja valgevene raamatukogude töötajaid.
- Tarvastu raamatukogu avas muuseumis Nikolai Baturini elu ja loomingut tutvustava ekspositsiooni. Loominguga tutvumiseks saab kasutada interaktiivset tahvlit.
- Korrastati lugejate andmebaasi, andmebaasist ja kaartkataloogist eemaldati enam kui kolm aastat raamatukogu mitte külastanud kasutajate kontosid.
- EV 100 raames toimusid raamatukogudes kohtumised ja raamatuesitlused.
- RFID süsteem on Viljandi Linnaraamatukogus tööle rakendatud. Laenutusautomaadi soetamine ebaõnnestus, sest Urrami programmi automaadiga liidestamise arenduse hind ületas raamatukogu rahalised võimalused.
- Wikipediasse on andmete sisestamist alustanud 8 raamatukogu.

Raamatukogu tegevused Eesti laulu ja tantsu juubeliaastal

- Laulupeotule teekonna ürituste korraldamisel osalesid Halliste, Holstre, Kamara, Kõo, Kolga -Jaani, Tänaassilma, Õisu raamatukogu.
- Võhma raamatukogus toimus kohtumine Koidula muuseumi juhataja Elmar Trinkiga, kes rääkis L. Koidula ja J. V. Jannseni elust, loomingust ja esimesest üldlaulupeost.
- Raamatukogudes koostati temaatilisi näituseid – Karksi-Nuia „Laul ja tants meid kokku toob“, „150 aastat I üldlaulupeost. 85 aastat I üldtantsupeost“ jt.
- Kuus raamatukogutöötajat osalesid laulu- ja tantsupeol esinejatena.
- Paistu raamatukogus toimus peo fotode ühisvaatamine, koos osalejate kommentaaridega.

Raamatukogu tegevused Eesti keele aastal

- Teemat kasutati laste ja noorte viktoriinisarjade küsimustes.
- Toimused kultuuripärandit väärtustavate raamatute esitlused.
- Toimus XXII Viljandimaa noorte omaloominguvõistlus.
- Põhikoolide mälumäng „Sõidan tasa üle silla“.
- Lasteraamatupäeva täringumäng „Põhjamaa jutud“.
- Toimus maakondlik ettelugemise võistlus „Heal meelel ja ilusas keeles“ (mulgimurdeliste tekstide ettelugemine).
- Raamatukogudes koostati temaatilisi näituseid. Näiteks: Viljandi Linnaraamatukogus koostati ülevaatenäitus „Meie maa keel – eesti keele ja kirja lugu“ ja „Hando Runneli luulepilv“.

2. Juhtimine

2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud

Vastavalt valdade ühinemislepingu tingimustele muudeti Pilistvere raamatukogu Kõo raamatukogu harukoguks.

Põhja-Sakala vallas kinnitati raamatukogude uued põhimäärused, ühtne kasutuseeskiri, mittevajalike teavikute tasuta võõrandamise ja müügi kord, kehtestati ühtne sisetööpäev.

Kinnitati Halliste, Karksi-Nuia, Õisu raamatukogu uus põhimäärus ja kasutuseeskiri ning Saarepeedi raamatukogu põhimäärus.

Lahtiolekuajad muutusid Saarepeedi raamatukogus.

Viljandi valla raamatukogud ühinesid dokumendihaldusprogrammiga Veera.

Mulgi valla arengukava 2019-2025 ja eelarvestrateegia 2019-2020 sisaldab valla raamatukogusid puudutavaid arenguid.

Viljandi linnaraamatukogul on arengukava aastateks 2018 – 2020.

Viljandi linna arengukavas 2013-2020 on linnaraamatukogu kajastatud peatükkides „Kultuur, sport ja vaba aeg“ ning „Haridus ja noorsootöö“. Lisarahastust nõudvate tegevustena on välja toodud raamatukogu hoone ehitusvigade likvideerimine ja valgustuse parendamine. Viljandi Linnaraamatukogu toetab Viljandi noorsootöö koostöövõrgustiku tugevdamist.

Viljandi maakonna arengustrateegia tegevuskavas 2015-2020 on Viljandi Linnaraamatukogu kajastatud peatükis „Viljandimaa võimaluste aktiivne tutvustamine“.

2.2 Eelarve

Tabel 2

Põhieelarve	Seisuga 31.12.18 €	Seisuga 31.12.19 €	Muutus %
Eelarve kokku	1360,4	1456,2	7,04%
sh keskraamatukogu	535,5	580,9	8,5%
Personalikulu	834,1	878,5	5,3%
sh keskraamatukogu	334,8	358,2	6,99%
Komplekteerimiskulu	245,6	249,4	1,5%
sh KOV-lt	155	159,2	2,7%
sh riigilt	89,7	88,7	-1,1%
sh keskraamatukogu	71,3	72,7	1,9%
sh KOV-lt	37,5	38	1,3%
sh riigilt	33	33,2	0,6%
Infotehnoloogiakulu	33,8	35	3,55%
sh keskraamatukogu	4	2,8	-30%

2.3 Projektid

Tabel 3

Projektid, toetused (Kellelt saadud?) Viljandi Linnaraamatukogu	Periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus
Õpilasüritused raamatukogus (Viljandimaa Omavalitsuste Liit edaspidi VOL)	02.01.-15.12.	400.00	838.00
Põhikoolide mälumäng „Pähklipureja“ (VOL)	02.01.-15.12.	300.00	540.00
Viljandimaa noorte XXII omaloomingu-võistlus põhikooli ja gümnaasiumi-õpilastele (VOL, KULKA)	02.01.-15.12.	200.00	1010.00
„Pisipõnni pooltund“ ja „Mudilase tund“ (Hasartmängumaksu Nõukogu)	17.01.-30.07.	320.00	430.00
Vabariikliku kirjandusmängu „Põhjala jutud“ maakondliku voor	01.02.30.04.	100.00	290.00
Viktoriinisarjad „Kultuurikonksuke“ ja „5L“ (KULKA, VOL)	01.02.-01.06.	150.00 + 180.00	593.00

Ettelugemispäev „Viljandimaa parim ettelugeja“ (KULKA)	09.09.-08.11.	100.00	262.00
Ameerika Teabepunkti stipendium (Ameerika Ühendriikide Suursaatkond Eestis)	11.09.2019-30.09.2020	6581.10	6581.10
„Pisipõnni pooltund“ ja „Mudilase tund“ (Rahvakultuuri Keskus)	12.08.-31.12.	500.00	573.00
Infootsivõistlus „Raamatutes peitub tarkus“ (KULKA)	16.09.-29.11.	50.00	260.00
Raamatukogutöötajate pädevuse tõstmine (Kultuuriministerium + VOL)	01.03.-30.12. 01.10.-30.11.	1887.00 + 200.00	3887.00
Põhikoolide mälumäng „Pähklipureja“ I voor (KUKLA)	01.08.-10.12.	100.00	183.00
Kokku		11 068,10	

Projektid, toetused (Kellelt saadud?) Viljandi maakonna raamatukogud	Periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus
Tuhalaane raamatukogu: töötoad ja kursused kogukondades (Kohaliku Omaalgatuse programm)		688	788
Abja raamatukogu: Mulgi valla Abja piirkonna huvihariduse ja huvitegevuse kava (riigieelarveline toetus)	01.01.-31.12.	3991	95 230
Karksi-Nuia raamatukogu: Mulgi valla Karksi piirkonna huvihariduse ja huvitegevuse kava (riigieelarveline toetus)	01.01.-31.12.	3200	
Vastemõisa raamatukogu: Kohalik omaalgatusprogramm	01.06.-30.11.	950	1685
Vastemõisa raamatukogu: Kohalik omaalgatusprogramm	01.-31.12.	356	1437
Huvihariduse ja tegevustoetuse toetus oma-valitsustele. Huvihariduse korraldamine Põhja Sakala vallas (riigieelarveline toetus)	01.01.-31.12.	2407	198 716
Tarvastu raamatukogu: „Tarvastu käsitöölaadast nõelani“	01.04.-01.11.	1525	2061
Tarvastu raamatukogu: „Tarvastu suurräti kudumise kursus“	01.08.-31.12.	496	739
Tarvastu raamatukogu: „Korvi punumisest oma telgini“	01.10.-31.12.	1600	1775
Tarvast raamatukogu: Raamat „Ämariguua luu. Paistu“	15.03.-31.12.	3380	3380
Tarvastu raamatukogu: „Mulgi sõbade valmistamine Tarvastus – vaimse kultuuri-pärandi nimistu sissekanne“	01.09.-30.12.	450	655
Kokku		19 043	

Viljandi Linnaraamatukogu korraldas projektide rahastusega traditsioonilisi laste- ja noorteüritusi, täienduskoolitusi ja õppesõite. Viljandimaa noorte XXII omaloominguvõistlusele eraldas KULKA stipendiume 400€, stipendiumid kandis KULKA võitjate arveldusarvele.

Vastemõisa raamatukogu korraldas projektide rahastusega traditsioonilise Luulepikniku, jõulumaa töötoa ja meeskonnakoolituse piirkonna vabaihenduste ja Põhja-Sakala valla allasutuse juhtidele. Koolituse käigus analüüsiti hetkeolukorda piirkonnas, koostöövõimalusi ja koostati edasine tegevuskava.

Põhja-Sakala valla raamatukogude huvihariduse projektirahastusega korraldasid valla asutused erinevaid sündmusi. Projekti koordineeris Suure-Jaani raamatukogu.

Tuhalaane raamatukogu korraldas koostöös MTÜ Tuhalaanega projekti „Töötoad ja kursused kogukondades“. Projektiga korraldati kokku 6 kursust ja õpituba, millest aruandeperioodil toimus kolm.

Karksi-Nuia projekt toetas raamatuklubi „Rääkivad read“ tegevuse jätkumist. Korraldati kohtumisi kirjanikega ja erinevaid töötubasid, mis tõid raamatukokku lapsi, kes ei olnud raamatukogus käinud. Osteti kontorikombain.

Tarvastu raamatukogu struktuuris on muuseum. Koostöös MTÜ Tarvastu Muuseumi Sõprade Seltsiga viidi läbi projektid, et suurendada kogukonna ühtekuuluvustunnet.

2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng

Saarepeedi raamatukogu direktori ametikoha koormus suurenes 0,5-lt 0,75-le.

Kõo raamatukogu struktuurimuutusega muudeti raamatukoguhoidja-arhivaari 0,5+0,5 ametikoht 1,0 koormusega raamatukoguhoidja ametikohaks.

Viljandi linnaraamatukogust lahkus töölt omal soovil üks töötaja.

Anne Järvis – ERÜ maaraamatukogude sektsiooni Viljandi maakonna esindaja;

Epp Raudsepp – ERÜ lasteteeninduse toimkonna juhatuse liige;

Marge Liivakivi-Minina – Sakala Kalendri väljaande loominguulise kollektiivi liige;

Reet Lubi – Viljandi linna loomestipendiumi komisjoni liige;

Veronika Raudsepp Linnupuu – Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu Uue Mõtte Töörühma liige;

Ülle Rüütel – Urrami töörühma liige.

2019. aasta septembrist kuni 2020. aasta juunini toetab Viljandi linnaraamatukogu Ameerika Teabepunktis ürituste läbiviimist Fulbrighti stipendiaat, ameeriklanna Cory Richardson. Ta aitas läbi viia erinevaid Ameerikat ja inglise keelt tutvustavaid üritusi. Vabatahtlik viibib Eestis „Eesti Vabariigi Haridus- ja Teadusministeeriumi ja Ameerika Riigidepartemangu vastastikuse mõistmise memorandumil“ alusel.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest

Vt LISA 1. Personali koolitus

Tabel 4

Koolituse teema	Korraldaja	Osalejate arv
„Aja rännak“ Põhja-Sakala valla raamatukoguhoidjatele (Paide ajakeskus, Türi raamatukogu külastus)	Suure-Jaani raamatukogu	10
„Lugemisisu“ programmi stardikoolitus	Eesti Lastekirjanduse Keskus	2
Aktiivsus- ja tähelepanuhäirega laps	Viljandi Linnavalitsus	3
Algupärase lastekirjanduse päev	Tartu Linnaraamatukogu	1
Andrase maakondlike võrgustike liikmete õppekäik Belgiasse	ETKA Andras	1
Avalik esinemine ja psühholoogiline valmisolek selleks	Koolituskeskus Vilko MTÜ	1
Biblioteraapia kasutamise võimalustest ja võtetest	Koolituskeskus Vilko MTÜ	2
Digifotograafia alused	Viljandi Kunstikool	1
Digioskuste koolitus		1
Eelarverakendus Veera	Viljandi Vallavalitsus	1
Depressioon ja ülemäärane ärevus: õpilase toetamise võimalused.	Viljandi Linnavalitsus	2
ERÜ maaraamatukoguhoidjate sektsiooni teabepäev	ERÜ	6
ERÜ maaraamatukoguhoidjate sektsiooni õppekäik Brüsselisse	ERÜ	1
Easmaabikoolitus		1
Ettekandepäev Tartus „Raamatukogud koolitajatena“	Tartu Linnaraamatukogu	2
Ideest ürituseni – interaktiivne kaasamine, sotsiaalmeedia	Eesti Rahvusraamatukogu	1
Indigoga lõngadega värvimine	IIDA Käsitöökool	1
Introduction to Ancient Egypt and Its Civilization	Massive Open Online Course supported by the United States Department of State through Viljandi City Library	2
Kaasaegne juhtimiskeskond ja juhtimisstiil	Eesti Rahvusraamatukogu	2
Kooliraamatukogude sektsiooni teabepäev	ERÜ	1
Kovisiooni meetod	Saaremaa edukontor MTÜ	1
Kuidas käituda koondamise korral	Eesti Töötukassa	1

Küberhügieen	Viljandi Linnavalitsus	1
Laps kirjanduses VII (jätkukoolitus)	Eesti Lastekirjanduse Keskus	1
Lastekirjanduse aastakoosolek	Eesti Lastekirjanduse Keskus	1
Lasteraamatukoguhoidjate õppepäev „Kes loeb, see loeb!“	Eesti Lastekirjanduse Keskus	2
Maaraamatukoguhoidjate päev	ERÜ	18
Meediakoolitus	Viljandi Vallavalitsus	2
Meeskonnakoolitus	Viljandimaa Arenduskeskus	1
Mulgimaa ajalugu ja selle eksponeerimine – kuidas näitus oleks külastajale tore kogemus	MTÜ Mulgi valla muuseumide ja turismi sõprade selts	3
Naiskodukaitse baasväljaõpe Esmaabi moodul	Kaitseliit	1
Praktika Tallinna Keskraamatukogus	Tallinna Keskraamatukogu	1
Praktiline eesti keel praktikule	Tartu Ülikool	1
Probleemne käitumine või oskuste puudumine? Oskuste õppe meetod	Viljandi Linnavalitsus	3
Projektkirjutamise ABC	ERÜ	1
Psühholoogilise eneseabi kursus õpetajatele.	Viljandi Linnavalitsus	2
Raamatukogutöötaja kui uue mõtteviisi looja kogukonnas	ETKA Andras	3
Rahva Raamatu kliendipäev	Rahva Raamat AS	1
Rahvaraamatukoguhoidjate suveakadeemia	Tartu Ülikool	2
Tutvumine Iirimaa ühtse raamatukogusüsteemiga	Pärnu Keskraamatukogu	1
Täiskasvanuhariduse edendamine ja õppimisvõimaluste avardamine	ETKA Andras	1
Tüvitekstid kirjanduses	Vilko koolitus	2
Vabaühenduste talvekool	Viljandimaa Arenduskeskus	1
Õigusteadmisi raamatukoguhoidjale	MTÜ Õiguskool	1
Lasteraamatukoguhoidjate õppereis Rootsi	ERÜ lasteteeninduse toimkond	1
Üleriigiline lasteraamatukoguhoidjate päev	ERÜ	2

2.4.2 Maakonnaraamatukogu korraldatud koolitused

Koolituste eesmärgiks oli raamatukogu töötajate oskuste täiendamine, et pakkuda elanikele kvaliteetset raamatukoguteenust. Koolituste korraldamisel lähtuti 2019-2020 koolitusplaanist. Plaani koostamisel arvestatati organisatsiooni vajadusi, kutsekvalifikatsiooni nõudeid ja riiklike arengukavasid. Pearõhk oli õppereisidel kui avastus- ja kogemusõppel.

Tabel 5

Koolituse aeg	Koolituse teema	Koolitaja	Koolituse maht/kestus	Raamatu koguhoidjate arv/KOV-de arv
veebruar	Eesti keele päev Viljandis. Hando Runnel, poetiline keel ja eestlus	Kersti Lepajõe; Janika Kronberg	4	35/4
märts	Biblioteraapia	Maria Teiverlaur	4	53/4
aprill	Õppereis: tutvumine Pärsti, Päri, Heimtali, Ramsi raamatukogu ja piirkonna kultuuri- ja kodulooga: Heimtali koduloomuuseum; Kääriku käsitöötalu	Anu Raud	3	38/4
mai	E-kodaniku juhendajakoolitus	Nils Härasing	16	14/4
september	Kaasaegne eesti kirjandus	Mart Velsker	6	53/4
juuni	Õppereis: Leedu kultuurilugu ja mäluasutused	Tiina Kattel	16 / 4 päeva	30/4
september	Õppereis: tutvumine Tarvastu piirkonna raamatukogude ja kultuurilooga		3	47/4
november	Õppereis: tutvumine Puiatu, Kõpu raamatukogu ja piirkonna kultuurilooga		2	44/4

Maakonna keskraamatukogu korraldatud koolitustel osalesid töötajad kõigist maakonna omavalitsustest. Eesti keele aasta päeval, e-kodaniku juhendajakoolitusel, eesti kirjanduse ja biblioteraapia koolitustel osalesid ka koolide ja pärimusmuusika teabekogu töötajad.

Väljavõtted maakonna raamatukogude aruannetest:

E-kodaniku juhendajakoolitus: *Väga palju uusi teadmisi ja võimalusi arvuti kasutamiseks, kuid oleks vaja jätkukoolitust, sest korraga ei suuda kõike meelde jätta.*

Biblioteraapia – *Andis teadmise, et kuulates klienti, saab aru tema probleemist ja vajadusest. Selle põhjal saab soovitada just talle sobivat kirjandust. Väga haigele inimesele võib soovitada ka lihtsalt kauneid pildiraamatuid loodusest.*

Eesti kirjandus – *Motiveeris rohkem tellima erinevat kirjandust. Julgen rohkem soovitada luulet ja ulmekirjandust.*

Õppereisid – *Sain näituste kohta ideid (paigutus, stendid,), väga kasulik õppereis, et näha meie maakonna erinevaid raamatukogusid. Erinevuste nägemine on hariv ja ergutab oma töös nägema lugejate teenindamisel kasutamata võimalusi. Õppereis andis teadmisi, kuidas väikeses piirkonnas suur hulk kohalikku rahvast raamatukokku tuua ja tekitada tõeline kogukonnatunne. Kõik maakonnasisesed õppereisid motiveerivad ennast rohkem pingutama*

nii raamatukogu väljanägemise parandamises kui ka igapäevatoos. Kõikidel reisidel on räägitud raamatukogutööd puudutavatest küsimustest. A. Raua koduloomuuseumis ja vaibanäitusel saime kinnitust meie pärandkultuuri tähtsusest, see innustab ka meid rohkem tähelepanu pöörama eesti käsitööle ja pärandile. Leedu – Jälgides muudatusi lugejate käitumises olekski rohkem vaja keskkonda, mis sisustatud vastavalt kogu külastajatele. Rohkem peaks olema (ka meie väikestes raamatukogudes) ruumi, hubasust, originaalsust.

2.4.3 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

Vt LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

2.4.4 Erialahariduse omandamine

Septembris alustasid kutsekoolitust Sürgavere, Uusna, Viljandi raamatukogu töötajad.

2.4.5 Töötajate tunnustamine

Anne Jarvis – Tapa Vallavalitsuse tänukiri filmifestivali „Kino“ maale toetamise eest.

Ille Riisk – Parim maaraamatukoguhoidja 2019 nominent; Põhja-Sakala Vallavalitsuse tänukiri lugemisharjumuse hoidmise ja kauaaegse pühendumusega tehtud töö eest seoses 40. tööaasta täitumisega ja 60. sünnipäevaga.

Kai Oidermaa – Viljandi Vallavalitsuse tänukiri vallasisese mälumängu küsimuste koostamise eest.

Maire Ränkel – Põhja-Sakala Vallavalitsuse tänukiri lugemisharjumuse hoidmise ja kauaaegse pühendumusega tehtud töö eest Võhma Linnaraamatukogus seoses 60. sünnipäevaga.

Merike Mikkor – Põhja-Sakala valla kultuuri elutöö preemia pikaajase koduloolise materjali talletamise eest.

Merle Rang – Põhja-Sakala valla sädeanimene.

Olga Sööt – Tänukiri lasteaialt „Päiksesekiir“ südamega tehtud töö eest Pärsti mõisa tutvustamisel.

Viivika Lepp – Põhja-Sakala valla kultuuritöö preemia Suure-Jaani Muusikafestivali aiakohvikutepäeva korraldamise eest.

Rene Vahtra ja Ülle Rüütel –Gargždai raamatukogu tänukiri 80. aastapäevale pühendatud rahvusvahelisel konverentsil (Jono Lankucio Public Library of Klaipeda District) tehtud ettekande eest Leedus.

Heimtali, Karksi-Nuia, Mõisaküla, Paistu, Paala, Võhma, Vana Võidu Viljandi linnaraamatukogu – Rahandusministeeriumi tänukiri strateegia „Eesti 2035“ arvamuskorje korraldamisel kaasaaitamises.

Viljandi linnaraamatukogu – Tänukiri Viljandi Lasteaialt „Karlsson“ meeldiva koostöö eest.

Viljandi maakonna raamatukogudes tähistati EV 100 juubeliaastat kohtumiste sarjaga „100 kohtumist Viljandi maakonna raamatukogudes“. Viljandi Linnaraamatukogule omistati ettevõtmise eest EV100 igas külas tunnustäht nr 326 ja mälestusplaat.

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine

Suislepa haruraamatukogu sai uued ruumid Suislepa teenindusmajas. Raamatukogu pindala vähenes, kuid ligipääsetavus ja töötingimused paranesid.

Olustvere raamatukogus jätkuvalt ventilatsiooniprobleem, suvel ruumid kuumad. Suure-Jaani raamatukogul kitsad hoiuruumid. Vastemõisa raamatukogu vajab sanitaarremonti. Meleski ja Oiu raamatukogu ruumid on amortiseerunud.

Viljandi linnaraamatukogu soetas laste- ja noortesaali 30 uut tooli.

Vt LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid

2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele

Raamatukogu	Enne 2019. aastat	2019. aasta	Plaanis 2020. aastal
Abja	x		
Halliste	x		
Heimtali	x		
Holstre	osaline		
Kamara		x	
Karksi		puudub	
Karksi-Nuia	x		
Kolga-Jaani	x		
Kõo		Vajadusel ajutine kaldtee	
<i>Pilistvere</i>	osaline		
Kõpu	x		
Leie		puudub	
Lilli	x		
Meleski		puudub	
Mõisaküla			x
Oiu		puudub	
Paistu		puudub	
Puiatu		puudub	
Päri	x		
Pärsti		puudub	
Ramsi		puudub	
Saarepeedi	osaline		
<i>Karula teeninduspunkt</i>	x		
Suure-Jaani		puudub	
<i>Paala</i>		puudub	
<i>Olustvere</i>	osaline		
<i>Sürgavere</i>		puudub	
<i>Tääksi</i>		puudub	
<i>Vastemõisa</i>	x		
Tarvastu	x		
<i>Kärstna</i>	osaline		
<i>Suislepa</i>		x	
<i>Väluste</i>		puudub	
Tuhalaane		puudub	
Tänassilma		puudub	

Uusna	x		
Vana-Võidu	x		
Väärtsi		puudub	
Võhma		puudub	
Õisu		puudub	
Viljandi	x		

2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas

Lugejaarvuti – Halliste, Võhma ja Vastemõisa (saadud projekti „Uus algus“ kaudu)

Töötaja arvuti – Saarepeedi, Kamara, Abja.

Sülearvuti – Abja.

Printer – Saarepeedi, värviprinter – Sürgavere.

Projektor – Õisu

Printer/skanner/koopiamasin – Leie, Karksi-Nuia, Tääksi.

Interneti ühenduse parendamine – Mõisaküla, Vastemõisa.

Vajadus kiirema internetiühenduse järele Pilstvere haruraamatukogus.

Viljandi vald vahetab raamatukogus järk järgult vanu arvuteid välja uute rendiarvutite vastu. Viljandi linnaraamatukogu kasutab rendiarvuteid, mis vahetatakse välja iga nelja aasta järel. Raamatukogule on renditud kaks printer/koopiamasinat. Lugejatel on võimalik kasutada „Print in City“ teenust.

2019. aastal vahetati Viljandi linnaraamatukogus välja 11 avaliku interneti ja laste kasutuses olevat arvutit.

Raamatukogu vajab uusi arvuteid nii töötajatele kui ka lugejatele. Osades raamatukogudes on veel kasutusel operatsioonisüsteem Windows 7, mille pakutav tugiteenuse tehniline abi ja Windows Update'i tarkvaravärskendused ei ole enam saadaval. See muudab arvuti haavatavaks turberiskidele. Kasutusele tuleks võtta operatsioonisüsteem Windows 10, kuid vanadesse arvutitesse seda installeerida ei saa.

RFID 2018. aasta detsembris võeti Viljandi linnaraamatukogus kasutusele RFID laenuslahendus. 2019. aasta jooksul parendati süsteemi. Töötaja töökooha seadet varjestati loendamiseviala piiramiseks, häälestati värvavat. Toimused töökoosolekud ID-Balti töötajatega. Süsteemiga käisid tutvumas kolleegid teistest eesti raamatukogudest.

3. Kogud, komplekteerimine ja töötlemine

3.1 Komplekteerimise põhimõtted ja uuendused

Teavikute komplekteerimisel juhendatakse väljatöötatud komplekteerimise põhimõtetest (Viljandi Linnaraamatukogu direktori käskkiri 07.03.2019 nr 1-5/19/3), Kultuuriministri 09.01.2015. a määruse nr 1 „Rahvaraamatukogude riigieelarvest finantseeritavate kulude jaotamise kord“, lisa 1 ettekirjutatud kohustuslikust väärtkirjanduse valikust ja kultuuriperioodika soetamise nimekirjast. Komplekteerimisel lähtutakse kohalike lugejate huvist ja vajadusest ning jälgitakse teiste valla raamatukogude tellimusi.

Komplekteerimine toimus iganädalaselt komplekteerimisosakonna esitatud tellimislehe alusel Google Drive keskkonnas. 2019. aastal loodi samasse keskkonda eraldi tabel järelkomplekteerimiseks, kus kõik maakonna raamatukogud said esitada tellimused.

Teavikud telliti soodsaima pakkumisega tarnijalt ja soodusnimekirjadest. Komplekteerimisosakonna juhataja koostas vastavalt Viljandi linna hankekorrale igal nädalal raamatuostude hinnavõrdlustabelid, kuhu märgiti odavaima pakkumise tegija ja tabelid registreeriti dokumendihaldussüsteemi. Antud lahendus võimaldas KOV eraldatud raha ja riigi toetust kasutada optimaalselt ning tellida rohkem teavikuid kui 2018. aastal.

Viljandi maakonna rahvaraamatukogud kasutasid 2019. aastal riigi eraldatud teavikute soetamise toetusest 3210,65€ kultuuriperioodika ja 31064,08€ kultuuriministri määruse Rahvaraamatukogudele riigieelarvest finantseeritavate kulude jaotamise kord Lisas 1 nimetatud teoste ostmiseks.

Viljandi maakonna rahvaraamatukogud ostsid 2019. aastal 16 605 eksemplari raamatuid, 37 aulist ja 32 muud teavikut. Ostetud raamatutest moodustas 71,7% ilukirjandus. Liigiti jagunes teavikute ostmine alljärgnevalt:

Liik	0	1	2	3	5	61	63	6, 62	64-69	7	8	821	9
%	1,3	3,2	0,6	4,7	1,9	2,6	0,9	0,2	2,7	4,7	1,3	71,7	4,2

- Annetuste osakaal kogude juurdekasvust

Annetustena võeti komplekteerimisosakonnas arvele 858 nimetust.

11 maakonna raamatukogu sai kingituseks sarja „Eesti 100 aastat“, kokku 198 eksemplari. Hoiuraamatukogust said raamatukogud 60 eksemplari kirjastuse „Eesti Raamat“ raamatuid ja „Ekspress Meedia“ sarja „Targu talita käsiraamat“ raamatuid 70 eksemplari. Hoiuraamatukogust saadi teavikuid, mis olid raamatukogudes lagunened ja vajasisid väljavahetamist.

2019. aastal vahendas Rahva Raamat kirjastuste tasuta üle antud teavikute nimekirju. Telliti kirjastuse „Tänapäev“ raamatuid 80 eksemplari, kirjastuse „Balti Raamat“ väikelaste raamatuid 60 eksemplari ja Erik Tohvri raamatuid 25 eksemplari jm.

Eesti Põllumajandus – kaubanduskoda kinkis raamatukogudele 30 eksemplari raamatut „Eesti Põllumeeste Keskliit – 25“. Riigikantselei annetas 17 eksemplari „Euroopa Liidu kodaniku käsiraamat“. Riigikontrolli 100. aastapäevaks anti maakonna raamatukogudele 10 eksemplari raamatut „Refuugium: kodu toomi varjus“. Enn Vaino kinkis 90 eksemplari oma raamatuid ja Tiit Tilk 31 eksemplari „Arvutikursus Windows 10“. Üksikisikud annetasid linnaraamatukogule võõrkeelset kirjandust ja eestikeelset ajaviitekirjandust.

- Kogude kasutatavus ja seosed lugejate sihtrühmadega

Enim laenutati raamatukogudest ajalehti ja ajakirju. Raamatute TOP 10-s oli kuus eesti autorit, esikohal Silver Anniko „Rusikad“. 2019. aastal jätkus kogude korrastamine, mille tulemusena paranes raamatukogude visuaalne väljanägemine ja lugejatel muutus sobivate teavikute leidmine lihtsamaks. Kogudes leidub siiski kulunud teavikuid, mis vajaksid kordustrukke, sest on lugejate poolt nõutud.

Kordustrukke vajaksid eelkõige lasteraamatud, millest enamus soovituslik kirjandus: Lena Lilleste raamatud, Vennad Grimmid „Lumeeit“, Jaan Kross „Vaike Vipper“, E. Laidsaar „Kompanii poeg“.

3.1.1 Raamatute komplekteerimine

Viljandi maakonna raamatukogudele osteti 4170 nimetust, kokku 16605 eksemplari s.o 97 nimetust ja 313 eksemplari rohkem kui 2018. aastal. Kui 2018. aastal oli maakonda ostetud raamatute keskmine hind 12,05 €, siis 2019. aastal 11.71 €. Seda võimaldasid hinnavõrdlused ja aktiivne kirjastuste allahindluste kasutamine. Keeleliselt jagunesid ostud: 95,8 % eestikeelsed, 2,5 % venekeelsed, 0,7% ingliskeelsed ja 1% muukeelsed raamatud.

Tavaliselt ostetakse maakonda teabekirjandust alla kümne eksemplari nimetuse kohta ja ilukirjandust 10-20 eksemplari nimetuse kohta.

2019. aastal ilmunud teaberaamatutest enim ostetud:

- Kooli, Piret „Raivo Järvi. Kõike muud kui kukupai“ – 38 eksemplari
- Paberit, Jane „Ükskilihaseiliigu“ – 28 eksemplari
- „Viljandi 1918-2018 sõnas ja pildis I“ – 27 eksemplari
- „Sakala kalender 2019“ – 27 eksemplari
- Ots, Loone „Liikle rõõmuga“ – 25 eksemplari

Jätkuvad olid populaarsed „Minu“ sarja raamatud, mida osteti 28 – 31 eksemplari.

Eesti ilukirjandusest osteti enim:

- Tohvri, Erik „Elupõletajad“ – 37 eksemplari
- Erich, Artur „Saladuste varjud“ – 37 eksemplari
- Laidla, Siiri „Nõgesnurme“ – 32 eksemplari
- Pauts, Katrin „Minu salajane elu“ – 30 eksemplari
- Tinnuri, Urve „Õed“ – 30 eksemplari
- Sepp, Adele „Juhused või siiski saatus“ - 30 eksemplari

- Maaailma ilukirjandusest osteti enim:

- Pollard, Helen „Väike Prantsuse külalisküla“ 35 eksemplari
- Riley, Lucinda „Kuuõde“ – 28 eksemplari
- Lagercrantz, David „Tüdruk, kes peab surema“ – 27 eksemplari
- Chater, Lauren „Pitsikuduga“ – 27 eksemplari

3.1.2 Perioodika komplekteerimine

Raamatukogudele annetati väljaanded: „Puutepunkt“, „Eurokratt“, „Tööelu“, „Hea kodanik“, „Pluss“, „Memento“, „Oma Maa“, „Sinuga“, „Liikumine ja Sport“.

Viljandi linnaraamatukogule lisaks eelnimetatutele: „Jooksja“, „Kaitse Kodu“, „Kesknädal“, „Oma Keel“, „Pealinn“, „Põlevad ja Mittepõlevad Energiaallikad“, „Pääste Elu“, „Sotsiaaldemokraat“, „Konservatiivide Vaba Sõna“, „Rahvuslik Teataja“, „Tennis“, „Tervise Uudised“, „Äri- IT“, „1 Leht“, „Viljandi“, „Mihus“, „Mulgi Sõna“, „Leole“, „Viljandi Valla Teataja“, „Üitsainus Mulgimaa“, „Zeit Fragen“, „Universitas Tartuensis“

3.1.3 Auviste komplekteerimine

Auviseid komplekteeriti 37, millest 22 Viljandi Linnaraamatukogule.

3.2 Inventuurid, mahakandmised

2019. aastal jätkus kogude korrastamine. Kustutati 952 aastakäiku ajakirju ja 16357 eksemplari raamatuid. Inventuure läbi ei viidud.

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

Tagastuskast paigaldati Abja ja Suure-Jaani raamatukogusse.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine

Rahvaraamatukogudes on tagatud elanikele juurdepääs avalikule teabele vastavalt Rahvaraamatukogu seaduse §12 ja Avaliku teabe seaduse §33 järgi. E-teenuste kasutamine kasvas. Paljud e-teenuste kasutajad vajasisid abi ja juhendamist.

4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused

Tabel 4

Raamatukogu	Lugejad 2018	Lugejad 2019	Muutus (+/-)
Maakond kokku	16 295	16 620	+325
Sh keskraamatukogu	6294	6393	+99

Raamatu- kogu	Külastused 2018	Külastused 2019	Muutus (+/-)	Virtuaal- külastused 2018	Virtuaal- külastused 2019	Muutus (+/-)
Maakond kokku	244 184	245 946	+1761	78 370	75 854	-2516
Sh keskk	94 984	89 192	-5792	59 795	56 614	-3181

Raamatu- kogu	Laenutused 2018	Laenutused 2019	Muutus (+/-)	Päringud 2018	Päringud 2019	Muutus (+/-)
Maakond kokku	44 8451	45 3664	+5213	3016	3203	+187
Sh keskk	19 1915	18 7870	-4045	573	588	-15

Maakonnas kasvas lugejate, laenutuste ja külastuste arv. Suurenes päringute arv.

Saarepeedi raamatukogu pikendas lahtiolekuaegu, ühtlasi kasvas külastuste ja laenutuste arv.

Raamatute paremaks ringluseks ja külastuste suurendamiseks ühtlustati Põhja-Sakala valla raamatukogudes laenutustähtaegu 21 päevani.

Kõo raamatukogu aruandest: *Kasutajate ja külastuste arv on tõusnud, kuna on juurde tulnud e-riigi teenuseid, mille sooritamisel inimesi abistame. Laenutuste arv on tõusnud tänu RVL-teenuse aktiivsemale kasutamisele.*

Omniva sulges Kamara raamatukogus teeninduspunkti, mistõttu raamatukogu külastatavus langes.

Raamatukogude külastatavuse ja laenutuste kasvule aitab kaasa erinevate teenuste vahendamine ja eriilmeliste ürituste korraldamine.

Näiteks: Kõo raamatukogu reklaamis etendusi ja müüs pileteid, korraldas kogukonnaliikmetele ekskursioonid Kihnu saarele ja Ida-Virumaale.

Olustvere raamatukogu alustas tahvelarvutite laenutust. Peamiselt kasutavad teenust õpilased ja õpetajad.

Kolga-Jaani raamatukogust kujunes kultuuri- ja kogukonnakeskus. 2019. aastal ei olnud piirkonnas kultuuritöötajat ja seetõttu tegi raamatukogu ka kultuuritööd, mis tõi raamatukokku palju külastajaid. Raamatukogu ruume kasutati koosolekute ja kokkusaamiste pidamiseks. Külastajatel oli võimalus raamatukogust osta koduloolisi raamatuid, kohalikku käsitööd ja kodukohas kasvatatud teed ja mett. Kasvas lugejate ja külastuste arv, suurenes hõlve.

Viljandi raamatukogus toimus 15.10–15.11.2019 lugejaküsitlus. Küsitlusele sai vastata raamatukogus kohapeal paber kandjal või e-keskkonnas. Vastajaid oli 105, keskmine vanus 42,9 eluaastat.

Vt LISA 5. Kokkuvõte Viljandi linnaraamatukogu lugejaküsitlusest

Infopäringud

Raamatukogu	2018	2019
Abja	32	35
Halliste	5	21
Heimtali	22	56
Holstre	36	52
Kamara	215	193
Karksi	3	6
Karksi-Nuia	218	220
Kolga-Jaani	34	31
Kõo	28	31
Kõpu	2	2
Leie	11	16
Lilli	0	0
Meleski	1	2
Mõisaküla	365	570
Õisu	28	23
Oiu	8	4
Paistu	3	5
Puiatu	3	2
Päri	3	0
Pärsti	282	224
Ramsi	64	57
Saarepeedi	2	3
Suure-Jaani	404	383

Tarvastu	188	193
Tuhalaane	0	0
Tänassilma	53	22
Uusna	118	323
Vana-Võidu	20	12
Viiratsi	43	67
Viljandi	573	588
Võhma	252	62
Viljandimaa kokku	3016	3203

2019. aastal esitatud päringud: laulu- ja tantsupidu, rahvariided, rahvustoidud, eesti keel, rahvuslind jt rahvuslikud teemad.

Kohapäringud: Austraalia, Inglismaa, Soome, Saksamaa jt maad ning linnad.

Näiteid:

- Halliste rahvarõivad.
- Poiste rahvarõivapluusi lõige.
- Mulgi naise pearätiku tikand.
- Halliste rahvarõivaste kirivöö.
- Mulgi naise pearätiku sidumine.
- Kõo valla ja piirkonna ühismajandite arhiivi haldamine.
- Õigusvataselt võõrandatud maa tagastamise dokumentide arhiveerimine.
- Olympus hübriidkaamera juhend.
- Maja plaani leidmine Viljandis.
- Punaarmee ja Weermacht ühisparaadi foto Poolas 1939. aastal.
- Austraalias elav eestlane palus Viljandi linnaraamatukogu abi sugulaste leidmisel.

Kõo raamatukogu koostas lugemissoovitusnimekirja inimesele, kes ei olnud kümme aastat raamatuid lugenud.

4.3 RVL teenindus

	2018		2019	
	Kokku	Sh keskkogu	Kokku	Sh keskkogu
RVL välja	6977	921	7058	963
RVL sisse	6911	72	7080	99

RVL teenindus on maakonnas eelnevate aastatega võrreldes kasvanud. RVL teenus võimaldab raamatukogudel täita peaaegu iga lugeja soovi.

4.4 Laste- ja noorteteenindus

Laste- ja noorteteenindus oli raamatukogudes prioriteet. Hea laste- ja noortekirjanduse kaudu suunati ja arendati lastes huvi lugemise vastu, korraldati eripalgelisi üritusi. Toimused kohtumised, raamatukogu ja raamatute tutvustused. Korraldati põnevaid mänge, viktoriine ja pakuti muid ajaveetmise võimalusi. Koostati erinevatele vanusegruppidele suunatud näitusi, eksponeeriti rändnäitusi.

Kõo ja Mõisaküla raamatukogu jätkasid osalemist Eesti Lastekirjanduse Keskuse ja heategevusfondi „Aitan lapsi!“ lugemisprogrammis „Aitan lapsi raamatute juurde“. Programmiga liitusid Tarvastu ja Võhma raamatukogu.

Raamatukogudel oli hea koostöö lasteaedade ja koolidega. Enim tegid koostööd ühes majas asuvad raamatukogud ja haridusasutused.

Maakonna raamatukogud aitasid õpilastel valmistuda Viljandi linnaraamatukogu korraldatud maakondlikeks üritusteks – viktoriinisarjad „Kultuurikonksuke“ ja „5L“ (Holstre, Viiratsi, Võhma), lasteraamatupäeva täringumäng, infootsimäng, maakondlik ettelugemispäev.

Maakonna raamatukogudele oli lastega tegelemisel toeks huvihariduse riiklik rahastamise programm.

4.4.1 Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine

Kogude pidev täiendamine lühendas raamatute ootejärjekordi, kordustrukid võimaldasid välja vahetada kulunud eksemplare. Maakonnas komplekteeriti laste- ja noortekirjandust enim raamatukogudesse, mille teeninduspiirkonnas asus kool või lasteaed.

Mitmekülgselt ja valikurohket kirjandust ilmus väikelastele ja I kooliastmele. II ja III kooliastmele ilmunud kirjandusest oli ülekaalus tõlkekirjandus. Valik oli võrreldes eelmiste aastatega tagasihoidlikum. Vaja oleks kordustrukki E. Laidsaare raamatust „Kompanii poeg“, mille lugemist maakonna koolides nõutakse.

Kooliraamatukogu ülesandeid täitvad rahvaraamatukogud arvestasid komplekteerimisel õpetajate ettepanekuid.

Laste- ja noortekirjandus moodustas maakonna raamatukogudes 20-30% teavikute üldarvust. 2019. aastal ilmunud laste- ja noorsooraamatutest telliti maakonda keskmiselt 10 eksemplari. Enim komplekteeriti maakonna raamatukogudesse järgmisi nimetusi:

Kivirähk, A. „Tont ja Facebook“ – 40 eksemplari
 Roomets, L. „Üks väike valge tuvi“ – 33 eksemplari
 Keränen, M. „Soome pitsa“ – 27 eksemplari
 Reinaus, R. „Roosi märgi all“ – 27 eksemplari
 Vaiksoo, J. „King nr.39“ – 24 eksemplari
 Widmark, M. „Hõbedamõistus“ – 24 eksemplari
 Raud, P. „Kõrv“ – 22 eksemplari
 Hinrikus, K. „Millest sa unistad“ – 22 eksemplari
 Kolga, A. „Jagatud saladused“ – 21 eksemplari
 Laanem, T. „Mina, Meg ja meie klass“ – 20 eksemplari

4.4.2 Laste- ja noorte raamatukogu kasutamine

Tabel 5

	Lugejad 2018	Lugejad 2019	Muutus (+-)
Viljandi maakond	4 238	4385	+147
Sh. keskrk (Viljandi Linnaraamatukogu)	1 673	1718	+45
	Külastused 2018	Külastused 2019	Muutus(+/-)
Viljandi maakond	66 663	67 462	+799
Sh. keskrk (Viljandi Linnaraamatukogu)	23 656	20 769	-714
	Laenutused 2018	Laenutused 2019	Muutus(+/-)
Viljandi maakond	50 484	48 854	-1630
Sh. keskrk (Viljandi Linnaraamatukogu)	23 317	22 119	-1198

4.4.3 Laste- ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine

Raamatukogud korraldasid lastele erinevaid üritusi, mis tingis lugejate ja külastuste arvu kasvu.

Vabariiklikus projektis „Lugemisisu – Rampsu raamatukogu“, osalesid Mõisaküla, Kõo ja Võhma raamatukogu. Projektis osalemine suurendas laste huvi raamatukogu ja raamatute vastu. Lastele pakkusid põnevust programmis sisalduvad tegelusülesanded.

Enim külastasid raamatukogusid lasteaedade rühmad. Tutvumiskäikude kõrval olid aktuaalsed lasteaiarühmadele läbiviidavad erinevad teematunnid. Lastele räägiti emakeelest, loodusest, erinevatest maadest jne. Teematunde viidi regulaarselt läbi Viljandi, Vastemõisa, Mõisaküla, Olustvere, Päre, Viiratsi, Võhma raamatukogus. Viljandi linnaraamatukogus kasutati teematundide ilmestamiseks raamatuid ja audiovisuaalseid vahendeid.

Viljandi linnaraamatukogu lasteaedadele suunatud projekt „Rebase raamatukott“ hõlmas kõiki linna lasteaedu (8), igal kuul viidi lasteaedadesse valik uuemat väikelaste kirjandust. Valikus oli nii jutu- kui aimeraamatuid, samuti arvestati õpetajate soovidega.

Viljandi linnaraamatukogus jätkusid traditsioonilised üritused „Pisipõnni pooltund“ ja „Mudilase tund“, milles väikelapsed tutvusid raamatukogu ja raamatutega.

Raamatukogud suunasid õpilasi osalema maakondlikes viktoriinisarjades „Kultuurikonksuke“ ja „5L“. „Kultuurikonksuke“ on suunatud 2.-4. klassi õpilastele ja „5L“ 5.-7. klassi õpilastele. Igal kuul avaldati raamatukogu kodulehel küsimused ajakirjade „Täheke“, „Minu maailm“, „Hea Laps“, „Eesti Loodus“ sisu kohta. „5L“ viktoriinis tuli lisaks ajakirjade põhjal koostatud küsimustele vastata ka ERR-i saatesarjas „Osoon“ käsitletud teemade kohta esitatud küsimustele. Osalejate arv kinnitas, et antud töövorm pakub õpilastele huvi. Igal kuul võttis viktoriinidest osa 80-90 last. Kevadel toimunud lõpuüritustel tunnustati tublimaid vastajaid. Osalejatega kohtusid Kätlin Vainola ja Kristo Elias.

Traditsiooniliselt kutsuti kevadel linna- ja maakonnakoolide esimesed klassid Viljandi linnaraamatukokku tutvumiskäigule. Tutvustati raamatukogu maja, räägiti

kasutuseeskirjadest, lugejaks registreerimisest, vaadati huvitavaid ja erisuguseid raamatuid. Keskmiselt külastas maikuus raamatukogu kaks esimest klassi päevas.

I-III kooliastmele korraldati maakonnas raamatukogutunde, milles räägiti teatmeteoste kasutamisest, lasteajakirjast „Täheke“, tutvustati loodus- ja uudiskirjandust, kuidas hoida raamatut, tutvuti lasteraamatute illustraatorite loominguga, anti näpunäiteid referaadi koostamiseks. Viiratsi, Karksi-Nuia ja Viljandi linnaraamatukogu koostasid õpilastele soovitud nimestikke.

7. klassid külastasid raamatukogu õppekavasse kuuluva raamatukogu teema raames. Põhjalikult tutvuti raamatukoguga ja kuulati noortekirjanduse ülevaateid.

Traditsiooniliselt korraldati maakondlik infootsimäng 5. klassidele. Mänguga tutvustati uuemat teatmekirjandust, õpetati info leidmise oskusi ja viidi läbi praktiline tund.

Igal sügisel valitakse maakonna 4. klasside õpilaste seast välja Viljandimaa prima ettelugeja. 2019. aastal loeti mulgimurdelisi tekste. Laste lugemist kuulas žürii, mille koosseisus olid Ugala teatri näitlejad ja mulgi keele õpetaja, kes jagasid lastele lugemise kohta näpunäiteid. Parimaks tunnustatud lugeja esindas Viljandimaad vabariiklikul võistlusel.

Põhikoolide mälumäng „Pähklipureja“ toimus 14. hooaega, kus osalesid maakonna koolide 6.–9. klassi õpilased. Õppeaastas toimub kolm voozu ja kevadeks selgub antud hooaja parim mälumängu võistkond.

Lugemiskoer kohtus lastega Karksi-Nuia ja Viljandi linnaraamatukogus.

4.4.4 Laste- ja noorteüritused

Lastele korraldatavate ürituste eesmärgiks oli laste ja noorte lugemishuvi arendamine läbi erinevatele vanuseastmetele suunatud ettevõtmiste. Koostöös õpetajatega võeti aktiivselt osa raamatukogu korraldatud ettevõtmistest.

Huviharidusele eraldatud riiklikku rahalist toetust kasutasid oma ürituste läbi viimisel Abja, Suure-Jaani, Karksi-Nuia, Kõo raamatukogu.

Möödunud aastal pühendati paljud lastele suunatud üritused emakeelele. Korraldati erinevaid sõnatundmismänge, emakeele tunde. Abja raamatukogus toimus traditsiooniline J. Rannapi nimeline jutuvõistlus teemal „Kui ma oleksin ajakirjanik“. Viiratsis toimus emakeelele pühendatud luulevõistlus.

Koolieelikud ja noorema kooliea õpilased osalesid raamatukogutundides, klubilistes tegevustes, kirjandusmängudes.

Kesk- ja vanema astme õpilastele on raamatukogu üha enam muutunud vaba aja sisustamise kohaks.

Viljandi linnaraamatukogu korraldas maakondlikke üritusi, milles olid koostööpartneriteks maakonna koolid, rahva- ja kooliraamatukogud. Raamatukogus toimusid traditsioonilised teemanädalad – „Mustkunst raamatukogus“, „Meedianädal“ ning „Pettsoni ja Finduse jõulud“.

Klubilisi töövorme kasutati Viljandi linnaraamatukogus, Karksi-Nuia ja Kolga-Jaani raamatukogus.

Raamatukogud sisustasid laste koolivaheaegu. Vaheaegade sisustamisel pöörati tähelepanu laste käelise tegevuse arendamisele.

Osalejaterohked olid kohtumised lastekirjanike ja jutuvestja Piret Pääriga.

Lasteraamatupäevale pühendatud maakondliku kirjandusmängu „Põhjala jutud“ võitis Suure-Jaani kooli võistkond, kes esindas Viljandimaad Eesti Lastekirjanduse Keskuses toimunud vabariiklikul võistlusel.

Ürituste korraldamisel kaasati vabatahtlikke Viiratsi ja Viljandi raamatukogus.

Õpetajate päeva tähistamisel sai Vastemõisa raamatukoguhoidjast õpetaja.

Viljandi linnaraamatukogu külastasid erivajadustega lapsed Jaagu Lasteaed-põhikoolist. Pereüritused toimusid Tuhalaane ja Lilli raamatukogu/külamajades.

Vt LISA 4. Laste ja noorteüritused LISA 4. Laste ja noorteüritused

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Tabel 6 Koduteenindus

Raamatukogu	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Abja	12	1	2
Karksi Nuia	110	1	9
Kolga-Jaani	51	1	14
Kõo	57	1	57
Leie	4	1	1
Meleki	210	1	6
Mõisaküla	20	1	8
Oiu	60	1	5
Paistu	24	1	3
Saarepeedi	14	1	2
Päri	12	1	2
Pärsti	4	1	1
Suure-Jaani	18	1	18
Vastemõisa	3	1	9
Sürgavere	41	1	41
Tänassilma	12	1	1
Tääksi	20	1	60
Viiratsi	25	1	7
Võhma	25	1	5
Viljandi	24	1	29 /417 külastust

Koduteenindust tegid raamatukogutöötajad, sotsiaaltöötajad ja vabatahtlikud. Viljandi linnaraamatukogu kasutas koduteeninduse pakkumiseks päevakeskuse elektriautot või raamatukogutöötajate isiklikke sõiduaautosid. Teenuse vajajaid on iga aastaga juurde tulnud. Viljandi linnaraamatukogus tegeleb koduteeninduse klientidega kaks töötajat.

Tabel 7 Teenused teistele asutustele

Raamatukogu	Asutus	Ürituste arv	Osavõtjate arv
Paistu	Paistu Sotsiaalkeskus	10	147
Päri	Pärsti hooldekodu – ettelugemised	3	28
Halliste	Halliste Põhikooli – raamatunäitused	11 näitust	
Kolga-Jaani	Jõulumaja	2	70
Kõo	Pilistvere hooldekodu – lugemisring	14	197
Saarepeedi	Karula Kodu	1	6
Mõisaküla	Jahiselts Metsis	1	120
Võhma		6	235
Tuhalaane	Valma külamaja – Keraamikakoolitused	12	12
	MTÜ Tuhalaane Keraamikakoolitused	8	8
	Paistu kool – Keraamikakoolitused	10	10
Viljandi	Viljandi 9 lasteaeda	10	

4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond

Raamatukogudes korraldati traditsioonilisi üritusi – kohtumised huvitavate inimestega, näitused, raamatuesitlused. Toimused huvigruppide kohtumised, jäädvustati kodulugu jm. Jätkus EV 100 ürituste sari „100 kohtumist Viljandi maakonna raamatukogudes“, mis lõppes edukalt. Paljud üritused korraldati koostöös teiste organisatsioonide ja eraisikutega.

Maakonna raamatukogud tegid tihedat koostööd koolidega, et aidata kaasa laste- ja noorte lugemisharjumuse kujundamisele ja harjutada neid külastama kohalikku raamatukogu. Toimused ekskursioonid raamatukogus, erinevad mälumängud, kohtumised kirjanikega.

Koostööd tehti erinevate asutuste, MTÜ-de ja eraisikutega nii kohalikul kui riiklikul tasandil.

Tegevused/ osalejad	2018		2019	
	Kokku	Sh keskkogu	Kokku	Sh keskkogu
näitused	641	100	691	96
üritused	715	176	820	146
üritustel osalejad	14959	3179	18439	3661

Viljandi maakonnas tegutsevad ühe töötajaga raamatukogu/külamajad, mille ümber on koondunud kogukonna seltsitegevus – Lilli, Karksi, Kamara, Tuhalaane. Lilli raamatukogu/külamajas koostatakse külakroonikat.

Kohtumised: Abja – Made Balbat; Halliste – ristsõnameister Uno Viigand, Marko Kaldur, Piret Päär, Kulno Malva; Leie – Piret Päär; Karksi-Nuia – Tarmo Tuule, Ilmar Vananurm;

Lilli – Jaak Kõdar; Kolga-Jaani – Kuule Komissarov, Peeter Jürgens, Helve Tamm, hundiuurija Marko Kübarsepp, Kairi Leivo, Adeele ja Jaan Jaago; Olustvere – Paavo Matsin; Sürgavere – Heidi Raba; Viljandi – Anu Raud, Jaak Juske, Kaarel Veskis, Ave Nahkur; Vastemõisa – Helir-Valdor Seeder, Heidi Raba; Võhma – Kalle Grünthal, Cerli Sarv, Alo Särg, Urmas Kuusik, Elmar Trink, Mai Enno, Rita Rätsepp, Lea Lükk; Viiratsi – Helmen Kütt, Kalle Grünthal, Siim Kabrits; Adeele ja Jaan Jaago.

KULKA nominendid Kalju Kruusa, Jürgen Rooste, Kivisildnik – Viljandi linnaraamatukogus.

Kirjanike tuur „Sõnaränd“ koosseisus Wimberg, Reeli Reinaus, Villu Kangur toimus Kolga-Jaani ja Viljandi linnaraamatukogus.

Raamatuesitlused: Kalle Gaston „Nõiduslik Eesti“ – Halliste, Karksi-Nuia; Urmas Kuusik „Aimla metsavennad“ – Kolga-Jaani, Kõo, Saarepeedi, Suure-Jaani, Viljandi; Fred Rõigas „Kelmiküla lastelaulud“ – Leie; Aivar Jaeski raamatututvustus – Suure-Jaani; Talvike Mändla luulekogu – Tarvastu; Tuuli Tolmov „Taevakivi“ – Tännassilma; Jaak Kõdar „Nava Lava“ – Lilli; Olev Renno „Lugusid Eesti lindudest: kevad ja suvi“ – Karksi-Nuia, Viljandi; Mari-Ann Remmel „Igal asjal on kaks otsa“, Sirje Kiin „Kirjanduse vabadus ja vabaduse kirjandus“; Veronika Kivisilla „Kuni armastus peale tuleb“; Tunne Kelami „Isamaa tõde hoieldes“, Ülo Võsar „Peeglite pidu“, Epp Petrone, Kristi Kangilaski „Elas kord“, Anu Rõõmel „Laulupeole“, Sandra Jõgeva „Avalikud ja salajased märkmed“ – Viljandi linnaraamatukogu.

Reisimuljed: Heimtali raamatukogus – Küpros; Kolga-Jaani raamatukogus – Sri Lanka; Lilli raamatukogus – Mehhiko, Vietnam; Tenerife; Puiatu raamatukogus – Etiopia.

Klubilised ettevõtmised, sariüritused: Viljandi linnaraamatukogu – „Kolmanda Kolmapäeva Raamatuklubi“, „Esimese Teisipäeva Raamatuklubi“; Võhma – „Kellakuuete“; Puiatu – külatund koostöös Kõpu Peetri kogudusega; Sürgavere – „Videviku tund“; Tääksi – „Tääksi raamatuklubi“.

Suure-Jaanis jätkus sari „Vanade fotode maailmas“; Karksi-Nuias „Rännakud vanade fotode abil“.

Korraldati viktoriine, mälumänge ja raamatututvustusi. Suure-Jaani raamatukogus toimus „Pärimuslike mängude päev“ ja malesimultaan Jüri Hanseniga.

Raamatukogudes toimusid erinevate huvigruppide kokkusaamised – taidlejad, käsitööhuvilised, koduloolased, suguvõsaurijad, luuleharrastajad jt.

Emakeelepäeval kirjutati etteütlisti Kolga-Jaani ja Vana-Võidu raamatukogus.

Viljandi linnaraamatukogus tutvustas Arne Tuul Aasta lindu öösorri.

Jätakuvalt korraldati raamatu-, foto-, käsitöö-, koduloo näituseid. Koostati virtuaalnäitusi. Näiteks „Hea Lasteraamat 2018“, „101 aastat elu – Eesti Vabariik ja Elfriede Urram“.

Eesti keele aastaks koostati Viljandi linnaraamatukogus ülevaatenäitus „Meie maa keel – eesti keele ja kirja lugu“ ja „Hando Runneli luulepilt“. Heimtali – „Kirjanikud Rauad eesti kirjanduses“, „Muusika vinüülplaatidel“; Tännassilma – „Saagem suureks vaimult. Jakob Hurt 180“; Päre – „Eesti talu lugu“.

Korraldati erinevaid õpi- ja töötubasid. Mõisaküla raamatukogus tegutseb 4. hooaega läti keele ring.

vt Töö- ja õpitoad

4.6.1 Kohalikul tasandil

Raamatukogud tegid tihedat koostööd piirkonna raamatukogude, koolide, lasteaedade, rahvamajade ja külaseltsidega. Ühiselt korraldati üritusi, organiseeriti teatri ja muuseumide ühiskülastusi. Osaleti piirkondlike ürituste korraldamisel – kodukandipäevad, laadad, näitusmüügid jm.

Vastemõisa raamatukogul oli tihe koostöö Kildu külaseltsiga; Tarvastu raamatukogul Muuseumi Sõprade Seltsiga.

Jätkus maakonna raamatukogude koostööprojekt viktoriinisari „Kultuurilaine“, mis populariseerib perioodikaväljaandeid „Sirp“, „Postimees“ „Arter“, „Sakala“ ja „Eesti Loodus“. Ajaleht „Sakala“ avaldas küsimused veebi- ja paberväljaandes. Küsimuste koostamisel osalesid maakonna raamatukogud vastavalt graafikule. Projekti koordineeris Viljandi linnaraamatukogu huvijuht.

Mulgi Kultuuri Instituut korraldas ümarlaua, kus osalesid kõik Mulgimaa raamatukogud. Arutleti koostöö võimaluste üle, eesmärgiks mulgi kultuuri säilimine ja arendamine.

Abja raamatukogu koostöös kultuurimajaga korraldas kohtumise Made Balbatiga - raamatukogu illustreeritud raamatute näitus ja kultuurimajas tööde näitusmüük.

Halliste raamatukogu külastas igal kuul koos vallaametnikega Uue-Kariste rahvamaja. Kohalikud inimesed said raamatuid laenutada ja kohtuda vallaametnikega. Mulgi Kultuuri Instituut võõrustas Halliste raamatukogus Eesti Vabariigi presidenti Kersti Kaljulaidi ja välisministeeriumi esindust koos välissaadikutega. Mulgi mälumängu üks voor toimus Halliste raamatukogus.

Õisu raamatukogu töötaja käis koos sotsiaaltöö spetsialistiga teeninduspunktis Päidres. Raamatukogu eestvedamisel alustati Õisu elanike mälestuste kogumist.

Põhja-Sakala vald eraldas raamatukogudele vahendeid huvihariduse rahastamise projektist. Raamatukogude poolset projekti koordineeris Suure-Jaani raamatukogu. Projekt andis hea võimaluse kõigis valla raamatukogudes huviharidusega seotud sündmuste korraldamiseks.

Kõo raamatukogu korraldas koostöös kohaliku kogukonnaga traditsioonilist Naistepäeva kohvikut. Pilistvere rahvamajaga korraldati külapäev, et tähistada Pilistvere rahvamaja 110, ja Pilistvere raamatukogu 140 tegevusaastat.

Suure-Jaani raamatukogu tähistas 110 tegevusaastat. Raamatukogu salvestas koduloo kogusse huvitava elulooga kohaliku elaniku Horst Nõmmiku mälestused.

Suure-Jaani raamatukogu direktor oli Põhja-Sakala valla muusikafestivali aiakohvikutepäeva peakorraldaja.

Vastemõisa raamatukogu korraldas 2019. aasta luulepikniku Mardi talus, külalisteks kirjanikud Veronika Kivisilla ja Øyvind Rangøy. Vesteldi Norra kultuuriloost, kahe maa luuletajate koostööst ja loomingust. Tutvuti Mardi talu peremuuseumiga. Pikniku ideeks on lisaks kirjandusele tutvustada piirkonna talusid.

Viljandi valla raamatukogud tähistasid Tarvastu raamatukogu eestvedamisel ühiselt Raamatu ja roosi päeva. Koostöös vallaga korraldati Holstre ja Kolga-Jaani raamatukogus muusikapäeva kontsert. Ülevallalise mälumängu küsimusi koostas Viiratsi raamatukogu bibliograaf.

Viljandi linnaraamatukogus toimus koostöös Viljandimaa Naisseltsiga traditsiooniline sügisandide päev – „Katame lõikuspüha laua“; Woolish Knitting'iga korraldati konkurs „Jõulukampsun 2019“, võidutöö läks tootmisesse; koos käis „Noorte emade õmblusring“; Viljandi linna sünnipäeval korraldas raamatukogu lasteala.

Heimtali raamatukogus jätkus koostöö pensionäride ühendusega. Toimusid etendused, jagati mälestusi vanadest aegadest ja tähistati eakate päeva.

Ramsi raamatukogu direktor Vaike Hantson koostas nukunäituse „Raamatust väljas“, mida eksponeeriti paljudes maakonna raamatukogudes.

Puiatu raamatukogus koostati näitus küla ajaloost „Puiatu küla 420“.

Pärsti raamatukogu tähistas koos kohaliku naisseltsiga maarahva kalendri tähtpäevi.

Piret Pääri koostatud rändnäitust „Et rada ei rohtuks“ eksponeeriti Kõo ja Pärsti raamatukogus.

Mare Hundi koostatud raamatuillustratsioonide näitust „Risti rästi läbi Eestimaa“ eksponeeriti Viljandi ja Vastemõisa raamatukogus.

Viljandi linnaraamatukogus eksponeeriti Viljandi Kunstikooli keraamikanäitust; Karksi-Nuia Pensionäride Ühenduse „Karksi-Nuia mulke elu pilte pääl“; Kõu Naisseltsi „Kõpu piirkonna rahvariided 18.–19. sajandist“ ja Eesti Kõitekunstnike Ühenduse näitust „Väike Prints“.

4.6.2 Riiklikul tasandil

Omniva teeninduspunktid on avatud Halliste, Lilli, Paistu raamatukogus.

Raamatukogud osalesid ETKA Andrase üleskutsel korraldada TÕN-i raames üle-eestiline õppetund. Tunnid toimusid erinevatel teemadel.

Õisu raamatukogu tegi koostöö filmifestivali „Kino maale“ meeskonnaga. Näidati Taani dokumentaal- ja lühimängufilme ning animatsioone, Nukufilmi ja Joonisfilmi viimaste aastate loomingut.

Pärsti raamatukogu koostöös Viljandi vallavalitsuse ja riigikantseleiga korraldas Asutava Kogu valimiste 100. aastapäeva mälestuspäeva piduliku lõpetamise.

Tarvastu raamatukogu osales erinevate õpitubade läbiviimises – Viljandi Pärimusmuusika festivalil, Urissaare kantril, Mulgimaa peremängus.

Viljandi linnaraamatukogus toimus viipekeelepäev „Kurtide kiri“. Esitleti Maret Õuna raamatut „Kurtide haridus 1864–1940“, Alfons Kuuse „Mälestusi“ ning Maimu Sabali ja Ene Pihuse „Sealpool vaikuse piiri“.

Maakonnas eksponeeriti mitmeid rändnäituseid:

Kuningliku Norra Saatkonna „Norramaale matkama“ – Kolga-Jaani, Viljandi linnaraamatukogus.

Rootsi saatkonna rootsi lastekirjanduse näitus „Siin kasvavad lapsed“ – Kõo, Saarepeedi, Viljandi, Võhma raamatukogus.

TLÜ arheoloogia teaduskogu „Arheoloogilised välitööd Eestis“ – Viljandi linnaraamatukogus.

Eesti Rahvusarhiivi „Metsavenna elu“ – Kõo, Kolga-Jaani raamatukogus; „Pikker“ – Kolga-Jaani, Suure-Jaani raamatukogus.

Ugala teatri „Peeter Jürgens 80“ – Kõo, Kolga-Jaani, Saarepeedi raamatukogus; „Maailm Arlekiinikuues“ – Kolga-Jaani raamatukogus

Koostöös Eesti NATO ühinguga eksponeeriti Põhjamaade nädalal Mõisaküla raamatukogus näitust „NATO 70, Eesti NATOs 15“.

4.6.3 Rahvusvahelisel tasandil

Viljandi Linnaraamatukogu Ameerika teabepunkt tegi koostööd Ameerika Suursaatkonnaga ürituste korraldamisel. Korraldati erinevaid kohtumisi, näituseid ja loenguid – NASA-teemalise filmi näitamine, kohtumine John Fer'iga, MOOC kursused, Halloweeni tähistamine. Üritusi aitas korraldada vabatahtlik Fulbrighti stipendiaat.

Rahvusvahelisse Artur Kappi Ühingusse kuuluvad Suure-Jaani raamatukogu töötajad.

Tarvastu käsiöökojas toimus koostöös Viljandi Kultuuriakadeemiaga Craft Camp, kus laagis osalejad said tutvuda Mulgimaa rahvarõivaste ajalooaga.

Mõisaküla raamatukogu teeb koostööd Ruhja koolituskeskusega, toimusid sõpruskohtumised kogukonnaliikmetega.

Viljandi linnaraamatukogus stažeerisid Valgevene Korelitši keskraamatukogu viis töötajat. Tutvuti Viljandi linna ja maakonna raamatukogude, Tallinna keskraamatukogu, rahvusraamatukogu ja lastekirjanduse keskuse töökorraldusega.

Viljandi linnaraamatukogu töötajad osalesid rahvusvahelisel konverentsil Gargždais Leedus.

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele

Raamatukogu	Individuaal- koolituste arv		Individuaal- koolitusel osalenute arv		Rühma- koolituste arv		Rühma- koolituste arv tundides		Rühma- koolitusel osalenute arv	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Abja	3	21	3	21	1	1	2	1	9	3
Halliste	3	3	3	3	0	1	0	1	0	9
Heimtali	7	6	25	12	11	8	22	20	165	120
Holstre	4	5	4	5	10	10	10	10	80	84
Kamara	14	25	14	25	0	0	0	0	0	0
Karksi	4	4	15	18	0	0	0	0	0	0
Karksi-Nuia	36	47	34	47	3	4	3	4	40	66
Kolga-Jaani	3	2	3	2	5	5	10	11	50	75
Kõo	11	28	11	28	1	6	1	6	17	82
Kõpu	0	0	0	0	1	1	1	1	8	7
Leie	2	2	2	2	3	2	3	2	10	13
Lilli	5	4	5	4	0	0	0	0	0	0
Meleski	1	2	1	2	0	0	0	0	0	0
Mõisaküla	18	16	12	10	12	16	6	14	40	52
Õisu	11	9	12	9	0	1	0	1	0	3
Oiu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Paistu	11	20	11	20	0	2	0	3	0	5
Puiatu	2	2	2	2	0	2	0	4	0	9
Päri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pärsti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ramsi	2	3	2	3	0	0	0	0	0	0
Saarepeedi	5	15	5	4	1	1	1	1	15	0
Suure-Jaani	72	81	76	84	31	21	17	26	328	213
Tarvastu	57	58	48	56	15	18	18	25	204	229
Tuhalaane	5	4	5	4	0	0	0	0	0	0
Tänassilma	6	6	6	6	2	3	3	3	15	20
Uusna	4	2	4	2	0	0	0	0	0	0
Vana-Võidu	5	5	5	7	0	1	1	2	20	12
Viiratsi	72	68	72	68	0	1	0	1	0	11
Viljandi	78	116	78	116	45	63	82	115	1294	1559
Võhma	7	7	7	7	4	10	4	12	52	62
Viljandimaa kokku	453	561	470	567	145	177	184	263	2347	2634

Iga aastaga kasvab e-riigiga seotud toimingute arv, kus nõustatakse eakamaid inimesi. 2019. aastal kadusid internetipankade kasutamisel paroolikaardid, mis tekitas paljude inimeste jaoks arusaamatusi, mida aidati lahendada.

Raamatukogud korraldasid individuaalkoolitusi digikirjaoskuse suurendamiseks. Näiteks: ID-kaart, pangatoimingud, geenidoonorid, ühistranspordi sõidukaart, kontoväljavõtted, dokumentide täitmine, e-maili loomine, e-bussipiletid jne, google otsing, CV koostamine, turvaline internet.

„Ole IT-vaatlik“ kampaanias osalesid: Abja, Karksi-Nuia, Kõo, Mõisaküla, Olustvere, Puiatu, Saarepeedi, Suislepa, Suure-Jaani, Tarvastu, Vana-Võidu, Vastemõisa, Võhma, Väluste, Viljandi, Õisu raamatukogu.

Töö- ja õpitoad

Abja raamatukogu – „Algteadmised fotograafiast“, Karksi-Nuia raamatukogu – „Kuivseadete õpituba“, Paistu raamatukogu – „Koonerdamine või kokkuhoid“, Kõo raamatukogu – „Looduslikest materjalidest jõulukaunistuste valmistamine“, „Rookroonide valmistamine“, „Puukäsitöö õpitund“, Tuhalaane raamatukogu/külamaja – Keraamikakoolitused, „Õnneks on vaja õppida“, „Hällilapse kaitsenukk“, „Piparkoogitaigna valmistamise õpituba“, Tääksi raamatukogu – „Kaartide valmistamine pressitehnikas“.

Võhma raamatukogu – rahvamuusik Mai Enno õpetas mandoliinimängu ja rääkis pilli ajaloost. Emakeelepäeval kohtusid raamatukogus koolilapsed ja eakad inimesed, kes küsisid vastastikku üksteise käest sõnu, mille tähendus tuli ära arvata.

Tarvastu raamatukogu ja MTÜ Tarvastu Muuseumi Sõprade Selts korraldasid suurräti kudumise kursuse.

Viljandi linnaraamatukogu – „Pildi puidule transfeerimise töötuba“, „Kraklee töötuba“, „Niidigraafika töötuba“, „Sõlmede töötuba“, „Lastevanemate tund Viire Sepaga“, Tallinna Ülikooli lingvistika doktorant ja lastekeeleuuriija Andra Küti loeng „Lapse keeleomandamine“, Kaarel Veski „Autismist ja autistlike inimeste sisemaailmast“.

4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded

Raamatukogud kasutasid teenuste ja ürituste turundamiseks traditsioonilisi kanaleid – raamatukogu- ja valla koduleht, Facebook, vallalehed, maakonnaleht „Sakala“. Koostati kuulutusi ja flaiereid, kutsuti üritustele personaalselt. Facebooki kontodel teavitati uudiskirjanduse saabumisest.

Raamatukogutöötajad avaldasid artikleid valla ajalehtedes, kus tutvustati raamatukogu tegemisi ja uusi raamatuid.

Raamatukogud tegelesid piirkonnas raamatu „Pisike puu“ jagamisega, mis oli hea võimalus tutvustada raamatukogu.

Võhma raamatukogu kinkis 1. klassi õpilastele autori pühendusega raamatu „Joonistatud mina“. Kohal oli raamatu autor Maris Mägi.

Raamatukogupäevadel kolis Tääksi raamatukogu raamatutega „rahva sekka“ ehk kohalikku poodi. Tulemusena registreerus mitu uut lugejat.

Tääksi raamatukogu korraldas tänuürituse tublimatele lugejatele.

Viljandi linnaraamatukogu tegevust kajastati asutuse kodu- ja Facebooki lehel, Instagramis, portaalis „Kultuurikava“, maakonnalehes „Sakala“, Viljandi Linnavalitsuse linnalehes

„lLeht“, infokioskis, portaalis „Kultuur.info“. Ürituste reklaamimiseks koostati kuulutus, mida paigutati raamatukogu infostendidele, ekraanile ja linnaruumis asuvatele Sakala Keskuse hallatavatele reklaamipindadele. Tehti flaiereid, mida jagati raamatukogu külastajatele personaalselt.

Viljandi linnaraamatukogu tegi välireklaami Raamatukogupäevade reklaamimiseks.

Raamatukogutöötajate avaldatud artiklid:

Autor	Pealkiri	Väljaanne
Anne Järvis	„Talgud Mulgi külamuuseumi ümbruses“ „Raamatukoguhoidjate õppereis Leetu“ „Ajarännak Järvamaal“ „Raamatukogupäevad Öisus“	Mulgi Sõna
	„Kuidas maaraamatukoguhoidjad Brüsselis käisid ehk mis neile tööl rõõmu valmistab ja mis neid häirib“	kaastöö ajakirjas Raamatukogu 5/2019
Anneli Anijärv	„Tuhalaane külakoosolek“ „Tuhalaanes valiti Aasta Ema“ „Olustvere hoidistemessi võidukate naiste looming“	Mulgi Sõna
Ingrit Porkanen	„Kuldlugeja 2019“	Mulgi Sõna
Merike Andresson	„Kirjandustuur tõi kirjanikud Kolga- Jaani raamatukokku“	Viljandi Valla Teataja
Merike Soovik	„Kust tuled ja kuhu lähed Võhma Linna teater?“	Põhja-Sakala valla ajaleht Leole
Evi Oissar	„NATO 70/Eesti NATOs 15“	Mulgi Sõna
Inna Aus	„Käisime Leedu raamatukogusid külastamas“	Põhja-Sakala valla ajaleht Leole
Ille Riisk	„Suvereesid piirist piirini“	Põhja-Sakala valla ajaleht Leole
Mare Torim	„Karksi-Nuia saab esimese lemmikloomakliiniku“	Mulgi Sõna
	„Andekad mehed raamatufännide ees“	Mulgi Sõna
	„Leeduhuviline Petsrimaa kirjamees“	Mulgi Sõna
Piret Kask	Kogume Nuia EPT aegseid materjale	Mulgi Sõna
Maire Ränkel	„Raamatu „Sünged sõjapäevad Tüiril“ autori Kalle Grünthali külaskäik Võhma Linnaraamatukokku“ „2019. aasta tegijad looduses“ „J. V. Jannsen 200 ja eesti keele aasta Võhma Linnaraamatukogus“	Põhja-Sakala valla ajaleht Leole
Tiina Torim	Külasta Puiatu raamatukogu	Viljandi Valla Teataja
Malle Kukk	Kodumaa sünnipäev Sürgaveres	Põhja-Sakala valla ajaleht Leole

Karksi–Nuia raamatukogu direktor osales vallalehe „Mulgi Sõna“ toimetamises, kes kogus, süstematiseeris ja toimetas eelkõige Karksi piirkonna materjale. Raamatukogu osales väljapaneku „Killukeski Nuia EPT-st“ materjalide kogumisel, töötlemisel ja kujundamisel. Koostöös August Kitzbergi nimelise gümnaasiumi koolimuuseumiga digitaliseeriti vanu fotosid.

Halliste raamatukogu direktor aitas toimetada valla lehe „Mulgi Sõna“ piirkondlikke artikleid.

4.9 Andmebaasid

Viljandi maakonnas kasutab enamik raamatukogusid Urrami andmebaasi. Andmebaasi RIKS kasutavad Olustvere ja Vana-Võidu raamatukogu. Elektrooniline andmebaas puudub Oiu ja Tuhalaane raamatukogul.

Karksi-Nuia raamatukogu bibliografeeris ajalehte „Mulgi Sõna“.

Viljandi Linnraamatukogu bibliografeeris maakonnalehte „Sakala“, ajalehti „1Leht“ ja „Viljandi Linnaleht“, koduloolisi artikleid üleriigilistest väljaannetest. Bibliokirjete juurde lisati täisteksti linke.

5. 2020. aasta tegevused

1. Digikultuuri aasta tähistamine raamatukogudes, osalemine projektides.
2. Dokumentatsiooni korrastamine: põhimäärus, kasutuseeskiri.
3. Eesti rahvajutu aasta tähistamine.
4. Elanike digikirjaoskuse alane koolitamine ja nõustamine.
5. Huvi- ja hobitegevusi toetavate ettevõtmiste korraldamine.
6. Inspiratsioonikohtumiste korraldamine raamatukogu ning teiste mälu- ja kultuuriasutuste töötajatega.
7. Kogude korrastamine.
8. Lugejate andmebaasi korrastamine lähtuvalt isikuandmekaitse üldmäärusest.
9. Maaraamatukoguhoidjate päeva korraldamine Tarvastus.
10. Mulgi keelse kirjanduse esile toomine, kogumine, eksponeerimine.
11. Täienduskoolituste ja õppepäevade korraldamine lähtudes 2019-2020 aasta koolitusplaanist.
12. Wikipedia täiendamine raamatukogude ajaloo artiklitega.
13. Viljandi valla raamatukoguvõrgu ümberkorraldamine.

Koostajad:

Ülle Rüütel, Viljandi Linnaraamatukogu peaspetsialist

Epp Raudsepp Viljandi Linnaraamatukogu laste- ja noortetöö spetsialist

Liivi Metsamaa, Viljandi Linnaraamatukogu komplekteerimisosakonna juhataja

Aruanne on koostatud Viljandi maakonna rahvaraamatukogude aruannete põhjal.

Reet Lubi, Viljandi Linnaraamatukogu direktor

(Allkirjastatud digitaalselt)

LISA 1. Personali koolitus

Raamatukogu	Koostuste arv	Koolitustundide maht	Koolitusteks kulutatud
Abja	11	71	150
Halliste	9	43	245
Heimtali	7	37	125
Kamara	8	53	245
Karksi	4	15	45
Karksi-Nuia	10	39	145
Kolga-Jaani	8	37	245
Kõo	11	81	258
Kõpu	8	41	270
Leie	7	33	245
Lilli	7	19	120
Meleski	6	35	245
Mõisaküla	2	19	355
Oiu	7	37	265
Paistu	9	37	120
Puiatu	7	25	45
Päri	5	25	529
Pärsti	6	42	45
Ramsi	5	19	125
Saarepeedi	10	47	270
Suure-Jaani	23	257	1350
Tarvastu	11	60	690
Tuhalaane	3	8	45
Tänassilma	12	55	440
Uusna	10	77	480
Vana-Võidu	5	27	245
Viiratsi	11	74	150
Võhma	16	110	675
Õisu	13	155	900
Viljandi	28	316	3101

LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

Ette- kandja	Ettekande nimetus	Kellele	Korralduskoht / üritus
Agnes Kuus-Korv	Viljandi Linnaraamatukogu klubid, töötoad ja kohtumised.	Raadiokuulajad	Viljandi Linnaveerand, Kuku Raadio
Epp Raudsepp	Vabariigi 2018. aasta lastetöö aruanne	Raamatukogutöötajad	Üleriigiline lasteraamatukoguhoidjate päev
Reet Lubi	Koolituste kavandamine Viljandi Linnaraamatukogus	Rahvaraamatukogude direktorid, Kultuuriministeeriumi töötajad	Rahvaraamatukogude direktorite seminar-koosolek
	Nikoali Baturinist, kirjandusest ja lugemisest	Raadiokuulajad	Sakala stuudio, Kuku Raadio
	Yad Vashemi holokausti-teemaline seminar Iisraelis. (Ühisettekannet Anneli Veevoga)	Rahvaraamatukogude direktorid, Kultuuriministeeriumi töötajad	Rahvaraamatukogude direktorite seminar-koosolek
Reet Lubi, Epp Raudsepp	Töötuba „Mängu ja teadmiste raamatukogu“	Konverentsil osalejad	Viljandimaa hariduskonverents
Veronika Raudsepp Linnupuu	Loeng/koolitus: Raamatukogu reklaam sotsiaalmeedia vahendite abil	Tartu maaraamatukogude raamatukoguhoidjad	Kõrveküla raamatukogu
	Perioodika tellimine	Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskooli bürootöötaja kursusel	Viljandi linnaraamatukogu
Vivika Virgu	Emakeelepäev	Õpilased	Paistu kool
Ülle Rüütel	Täiskasvanuharidus Viljandimaa rahvaraamatukogudes	Viljandimaa TÕN-i võrgustik	Viljandimaa Täiskasvanuhariduse maakondlik koostööseminar
Ülle Rüütel, Rene Vahtra	Ettekanne Gargždai raamatukogu 80. aastapäeva rahvusvahelisel konverentsil „Eesti raamatukogude väljakutsed“	Konverentsil osalejad	Gargždai raamatukogu, Leedu
Anneli Anijärv	Reisimuljed ja kohalik kultuur – Korfu	Tuhalaane külaelanikud	Tuhalaane külamaja
Anneli Anijärv	„Südamest südamesse“ luule- ja muusikakava	Ramsi Vaba Aja keskuse eakad	Ramsi Vaba Aja keskus
Merike Soovik	- Ülevaade Lilli küla ajaloost. - Vastlapäeva kombed	Huvilistele	Lilli Külamaja

Maire Ränkel	Meie emakeel	Eakad	Võhma Eakate Päevakeskus
Olga Sööt	Kodukandi sangarid	Huvilised	Pärsti park
	Pärsti mõisa ajalugu	Huvilised	Pärsti mõis
Viivika Lepp	Eesti Vabariigi sünnipäevakõne	Kooli ja lasteaia õpilased, ja töötajad	Suure-Jaani Kooli Tääksi õppekoht

LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid

Raamatukogu nimi	Teostatud tööd (2019)
Kõo	Värviti koridor, parandati seintes pragusid.
Paistu	Renoveeriti kolm puitakent.
Suure-Jaani	Lahendati valgustiprobleem raamatukogu teenindusleti juures ning kodulootoas.
Viiratsi	Vahetati kõik valgustid LED valgustitega.
Võhma	<ol style="list-style-type: none"> 1. Värviti raamatukogu laed, seinad ja radiaatorid. 2. Vahetati vanad luminofoorvalgustid LED valgustitega. 3. Paigaldati õhkusoojuspump.
Viljandi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uuendati ventilatsiooni- ja jahutusseadmeid. 2. Teostati lifti erakorraline remonttöö. 3. Soetati ja juurutati prügi sorteerimisjaamad.
Õisu	Vahetati valgustid LED valgustitega.

LISA 4. Laste ja noorteüritused

Teema/vorm	Osalejate arv	Vanuseaste	Raamatukogu
Vabariiklik lugemisprogramm „Lugemisisu“	284	I kooliaste	Kõo, Mõisaküla, Võhma
Raamatukogutunnid: tutvumiskäigud, teematunnid, ettelugemised	847	Koolieelikud, I kooliaste	Viljandi, Uusna, Kõpu, Holstre, Leie, Mõisaküla, Olustvere, Vastemõisa, Viiratsi, Päre, Vana-Võidu, Võhma, Õisu, Abja, Paistu, Kõo
Raamatukogutunnid: kirjandusülevaated, teatmekirjanduse tutvustamine, illustatsioonid, referaatide koostamine jne	575	II - III kooliaste	Viljandi, Heimtali, Holstre, Mõisaküla, Viiratsi, Halliste, Abja, Võhma, Tääksi, Vastemõisa, Suure-Jaani, Leie, Saarepeedi
Koolivaheajad raamatukogus	323	I - II kooliaste	Viljandi
„Suvemäng raamatukogus“	340	I - II kooliaste	Viljandi
Tunnid väikelastele	78	koolieelikud	Viljandi
Maakondlikud viktoriini-sarjad „Kultuurikonksuke“ ja „5L“ (9 korda)	100 osalejat kuus	I-III kooliaste	Viljandi, maakonna koolid, raamatukogud
Maakondlik põhikoolide mälumäng „Pähklipureja“	60	II - III kooliaste	Viljandi linnaraamatukogu, maakonna raamatukogud, koolid
Maakondlik infootsimäng „Raamatutes peitub tarkus“	45	II kooliaste	Viljandi
Maakondlik ettelugemispäev „Heal meelel ja ilusas keeles“	12	II kooliaste	Viljandi, Abja, Viiratsi
Maakondlik lasteraamatupäeva täringumäng „Põhjala jutud“	43	II kooliaste	Viljandi, kooliraamatukogud
Meisterdamisklubid, tegelustoad, töötoad, õpitoad	246	I - II kooliaste	Viljandi, Karksi-Nuia, Kolga-Jaani, Tuhalaane, Vana-Võidu

Kohtumised kirjanikega: M. Saksatamm, J. Vaiksoo, A. Vallik, A. Saar, H. Käit, H. Vaher, I. Tomusk, H. Vilep, Wimberg, Contra, H. Raba, R. Reinaus, K. Ruder; K. Ferreira, E. Sepp, J. Juske, E. Petrone, K. Kangilaski, K. Vainola	1128	I - III kooliaste	Viljandi, Mõisaküla, Abja, Sürgavere, Saarepeedi, Karksi-Nuia, Kolga-Jaani, Olustvere, Suure-Jaani, Tänassilma
Muinasjutuvestja Piret Päär	50	II - III kooliaste	Kolga-Jaani, Kõo
Teemanädalad: meedianädal, jõulunädal, mustkunsti nädal	699	I - III kooliaste	Viljandi
Viljandi teemaline põrandamäng	85	I - II kooliaste	Viljandi
Lugemiskoer raamatukogus	75	Koolieelikud, I kooliaste	Viljandi
Eesti keele päevad	60	I - III kooliaste	Viljandi, Abja, Viiratsi, Kõo, Vastemõisa, Tääksi
Rahvakalendri tähtpäevade tähistamine		Koolieelikud, I, II kooliaste	Tuhalaane, Suure-Jaani, Vastemõisa
Raamatukoguöö	20	II - III kooliaste	Võhma
Viktoriinid, ristsõnade lahendamine		I - III kooliaste	Tääksi, Olustvere
Sõnamängud – kalamburist Keiti Vilms	70	II - III kooliaste	Kõo
Tublide lugejate tänamine	10	I - III kooliaste	Suure-Jaani, Tääksi
Raamatusoovitus sõbralt- sõbrale	15	I - II kooliaste	Tääksi
Mängude päevad: sõna-, mälu-, lauamängud, ristsõnade lahendamine jne	47	I - II kooliaste	Suure-Jaani, Tääksi, Kõo, Viiratsi, Viljandi
Näitemäng raamatukogus		I - III kooliaste	Võhma
Viljandi linna sünnipäeva lasteala tegevused		Koolieelikud, I – III kooliaste	Viljandi
Keeristormis osalemine (koostöö kogukonnaga)	76	I - III kooliaste	Abja
Külalised Pokumaalt	37	koolieelikud	Abja

LISA 5. Kokkuvõte Viljandi linnaraamatukogu lugejaküsitlusest

- Mis otstarbel kasutate raamatukogu?

Kirjanduse laenutamiseks - **51.1%**
 Perioodika lugemiseks raamatukogus - **15.9%**
 Perioodika laenutamiseks - **13.1%**
 AIP-i kasutamiseks - **4.5%**
Midagi muud - 15.3%

- Millistest tegevustest tunnete raamatukogus puudust?

Raamatusoovitustest - **17.4%**
 Huvitavatest loengutest ja kohtumistest - **16.9%**
 Käelise tegevusest – töötoad, õpitoad - **14%**
 Võõrkeele suhtlusringist - **12.2%**
 Klubivormis koostegutsemisest - **5.8%**
 Lastele suunatud tegevustest - **8.7%**
 Harivatest loengutest lapsevanematele - **9.9%**
Millestki veel - 15.1%

- Millistest allikatest saate informatsiooni raamatukogus toimuva kohta?

Kuulutused raamatukogu stendidel - **20.9%**
 Raamatukogu Facebook - **18.3%**
 Raamatukogu veebileht - **16.7%**
 Ajaleht Sakala - **16.7%**
 Ajaleht 1Leht / Viljandi Linnavalitsuse leht - **8.7%**
 Ürituste plakatid reklaamstendidel Viljandi linnaruumis - **6.8%**
 Ürituste flaierid saalides - **4.9%**
 Viljandi linna ürituste veebileht visitviljandi.ee / kultuurikava.ee - **3.8%**
Midagi muud - 3%

- Kas Te olete kasutanud raamatute otsimiseks lugejaportaali lugeja.ee?

Jah – **79,3%**
 Ei – **20,7%**

- Kas olete kasutanud lugeja.ee iseteeninduse võimalust? Teie Hinnang?

Jah – **74,4%**
 Ei – **25,6%**
 Arusaadav - **21.9%**
 Mugav - **15.4%**
Mis võiks teisiti olla? - 2.4%

- Millised teenused vajaksid Teie arvates arendamist?

Laenutusaeg - **21.7%**
 Raamatukogu ruumid - **15.7%**
 Raamatute valik - **7.8%**

- Kas olete huvitatud personaalsetest pakkumistest (üritused, õpitoad, töötoad, koolitused)?

Üritused - **23.1%**
 Koolitused - **17.3%**
 Õpi- ja töötoad - **15.4%**
 Kui olete huvitatud siis kirjutage oma meili aadress - **44.2%**

LISA 6. Raamatukoguteeninduse maakondliku koordineerimise ülesannete täitmine

Viljandi maakonnas koordineerib raamatukoguteenindust Viljandi Linnaraamatukogu. Viljandi maakonnas on 4 omavalitsust, kus on 40 raamatukogu sh 31 raamatukogu koos 9 harukoguga.

Viljandi Linnaraamatukogul on hea koostöö valdade kultuurispetsialistidega, kellega korraldati ühiseid nõupidamisi raamatukoguteenuse parandamiseks ja ühtlustamiseks.

Viljandi Linnaraamatukogu korraldas maakonna raamatukogudele täienduskoolitust vastavalt koolitusplaanile. Koolitusplaani koostamisel lähtuti kutsekvalifikatsiooni nõuetest, riiklikest arengukavadest, organisatsiooni vajadustest, raamatukogude ettepanekutest. Raamatukogu töötajatele vahendatakse erinevate koolituspakkujate infot.

Viljandi Linnaraamatukogu nõustas raamatukoguprogrammi osas kõiki Viljandi maakonna raamatukogusid (sh kooliraamatukogusid ja Pärimusmuusika aida teabekogu), jälgis perioodikakirjete koostamise korrektsust, korrastas Urrami kataloogi kirjeid kustutas kirjete dublette.

Komplekteerimisosakond koostas igal nädalal tellimisnimekirjad maakonna rahvaraamatukogudele ja vormistas tellimuse, jälgides erinevate tarnijate hinnakirju ja tellis teavikud kõige soodsama hinnaga pakkujalt, teostas järelkomplekteerimist. Raamatukogudele komplekteeriti pakid vähemalt 2 korda kuus. Komplekteerimisosakonna juhataja tutvustas maakonna raamatukoguhoidjate seminaridel uudiskirjandusest ja selgitas komplekteerimise põhimõtteid.

Laste- ja noortetöö spetsialist koordineeris lastetööd maakonnas, nõustas õpetajaid, lapsevanemaid ja raamatukoguhoidjaid soovitusliku kirjanduse osas, koostas soovitusnimekirju, korraldas ning koordineeris laste- ja noorte maakondlikke üritusi. Maakondlikel seminaridel tutvustas lastekirjandust, riiklikke ja maakondlikke laste- ja noorteüritusi ja projekte.

Maakondlikku Viktoriinisarja „Kultuurilaine“ koordineeris Viljandi Linnaraamatukogu huvijuht.

Viljandi Linnaraamatukogu maakonna raamatukoguna kogus erinevaid andmeid, analüüsis ja püstitas maakondlikud tegevussuunad raamatukogudele.

Väljavõtted maakonna raamatukogude aruannetest:

Viljandi Linnaraamatukogu korraldatud seminarid ja õppereisid on alati hästi läbi mõeldud, informatiivsed ja silmaringi laiendavad. Samuti saavad raamatukogu töötajad nendel sõitudel omavahel kogemusi jagada, anda üksteisele uusi ideid ja häid nõuandeid kes mida ja kuidas teeb. Õppesõitudel saame palju uut infot, mida oma lugejatele edasi jagada ja anda soovitusi mäluasutuste külastamiseks. Kõikidest koolitustest, õppepäevadest ja inspiratsioonikohtumistest on osa võetud. Need on andnud erialaseid teadmisi, avardanud silmaringi ja parandanud suhtlemisostkust kolleegidega ning raamatukogu külastajatega. On paranenud oskus soovitada ja tutvustada kirjandust lugejatele. Väga hea, et järelkomplekteerimiseks on komplekteerimisosakonnal link, kuhu saab soovid kirja panna. Ka soodushindadega pakkumistelt saab teavikuid järelkomplekteerida.